

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Epistola de loisworthingtoni sua captiuitate. n. 31.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1602. vestitu. Primus fuit è Societate qui in Prouincia Lancastrensi fixit sedem: labore & industriâ, facultate etiam qua pollebat concionandi, non in illa tantum sed vicinis regionibus plurimos sibi deuinciens, aperuit campû amplissimum sui Instituti hominibus. Non facilè ad Sacramenta admittebat redeuntes ab Hæresi, sed iterum iterumque iubebat redire ab se edocendos. Quos ad Spirituales commentationes ex Sancti Ignatij methodo idoneos quidem reperisset, sed non facilè inducendos in eam mentem vt se ad dies tam multos colligerent (vel quoniam altunde alienum ab eo genere solitudinis animum hauissent, vel quia negotijs obruebantur) inuitatis ad priuatum colloquium explicabat ex ordine die vno fundamentum super quo vita omnis Christiana superstruenda est, alio die considerationes de peccatis, & de ijs quæ homini accidunt nouissima, disponebatque ad vitæ delicta magno cum doloris sensu in Sacramento detegenda, & vitam peragendam dignam Catholico in æstu persecutionis laborante. Erecto in ea regione Collegio B. Aloysij sub Vice-Prouinciæ constitutionem datus est Rector, perseverauitque in comunere annis viginti, insigni cum incremento suorum apud omnes meritum, & Catholicorum vtilitate. Missus Procurator Romam anno 32. debitum prudentiæ morumque suauitati testimonium ex vrbe & itinere retulit omnium approbatione confirmatum. Vixit ad ea tempora quibus omnia sub Carolo rege suldeque voluebatur, annis septuaginta grauis, professus quatuor votorum ab anno huius seculi decimo tertio: in ea tamen ætate ac tempestate tam alacris, tam erectus vt & ardore animi Tyrones, & prudentia vinceret veteranos: quæ vtraque videre erit ex Epistola quam de sua captiuitate scripsit ad eius temporis Superiorem in hanc sententiam.

Epistola
de Ioswor-
thingoni
sua capti-
uitate.

XXXI. Vehemens desiderium, ac preces quibus me vtget Reuerentia vestra ad illa conscribenda qui contigerunt in longa captiuitate mea & fat molesto carcere, vim habent mandati cui libens obediò, licet plures difficultates occurrant ac præsertim duæ. Prima, quod videam itinera ita passim impedita, ipsaq; in quibus viuimus tempora tot suspicionibus obnoxia, vt nihil possit comitti litteris sic explicatum ac plenum vt vel amicis satis faciat, vel careat incommodo ab inimicis. Altera est quod in totius regni perturbatione & communi omnium Sacerdotum Catholicorumq; calamitate, mea nihil videatur captiuitas habere tam singulare vt plurimum expectationem expleat quantauis eius narratio. Cæterum quoniam silere non licet, hæc sunt ex multis quæ dici possent.

Nondum captiuus eram, nec tamen sine carcere multis mensibus antequam venirem in potestatem hostis: nam vbi primùm cepit bellum exardescere, domus quam habitabam (odio Religionis) destinata iam erat ab hæreticis ad prædam: noctu saxi armati petebat fores, lacerabant fenestras, terrebant domesticos frequenti sclopatorum explosione, eò iam procellerant insolentiæ, vt amici actû de nobis conclamantes monerent statutû esse de domo funditus subruenda. Habebam latibulû in quo multis annis fida mihi semper statio fuerat & tuta ab perquisitorû insultibus, at maior iâ hostiû furor & impietas locû hunc faciebat minus securum. Et adfuit tandè equitû turma, vi, verbisq; procacibus postulât ingressum

Ego

Ego interim elapsus superatis aliquot vepretis peruenio ad tuguriolum carbonarium, in quo nec stare poteram nec sedere sine molestia. Hic subititi vsq; ad secundam aut tertiã noctis horam, cum adest famulus, narrat expilata quidem esse omnia, sed hostem recessisse; abesse domo periculum, posse me tuto redire: Immaturo festinatio. Redij quidem oppido festus, & somno egens, ad quem vix me composueram, cum ingenti fragore tunduntur portæ, pullantur fenestræ, exitium cunctis intentatur nisi confestim detur introitus; suggererat enim nouus Iudas partē quandam domus, quam nondum explorauerant, esse meam sedem. Induo quas potui vestes; alias mecum aufero; rursus domo profugum tenebris fauentibus leps vicina excipit; ibi noctem perago seminudus: Irruunt in cubiculum milites; lectum palpant calentem adhuc: Sacerdotem illum veteratorem ingeminant; noster erit nisi hircēs terra sceleratū adorbuerit, consecremus flammis victimā: sed frustra haftenus. Sub matutinum crepusculum recipio me ad tutiora syluarū, vbi diem illum in solitudinibus errās & in cauernis terræ exegi, & fuit Dei benignitas quod in obuias militū turmas non incurrerim; haud procul aberant, adducto etiam maiori tormento ad demoliendam, vti credebatur, domum non male munitam; illo prima statim explosione disrupto miles ad praesidia sua se recepit. Ego quo diuenterem viribus fatiscens; doctus praesertim exemplo plurimorum quorum fuga praedam hosti obiecerat, domo itaque eadem me denuò condens vniuersa primum scripta & fasciculos literarum committo vulcano exurendos: suppellectilis partem potiorem trado exportandam; latebris ingero quam plura, & tam opportunis vt nisi euerlo aedificio (quod postea contigit) reperiri non potuissent. Aliquot dierum quies est subiecta, sed non diuturna. Dies erat Dominica, & perloluto quod debebatur reparandis animi viribus officio, aliquid pro naturæ necessitate indulgendum fuit corporis sustentationi. Vix mensæ accubueramus, ad fenestram miles intonat mandatum Parlamenti quo iubemur domo cedere, Parlamento vtendam relinquere. Surgimus, prospicimus quo loco res videretur esse: apparebant equites plus minus septuaginta onere duplici. Quid nos infirmi & pauci, & pleriq; tractatis armis in experti aduersus tantam manum? Quidam tamen indignum rati gratis admittere hostē explorerunt aliquoties, & vinum accepto vulnere prostrarunt. Hostis huius casu accensus ac praecipit furore vncinis ferreis tentat ostia & fenestras, & spirans eadem & sanguinem, mistalque iuramentis fundens blasphemias conatur irrumperere. Mitior vnus aliquis luadet deditioem; hæc pacta his conditionibus: Numerandos esse in militem trecentos florenos; Arma, apparatus bellicum omnem hosti esse consignandum; Qui intus erant libertate fruituros, & parte domus. Ego illa nocte non comparui; Postero die cum impositum esset praesidium sat validum ad domus custodiam, existimaui cōsultius si proditem in publicū & forti me cōmitterem ceterorū; Egressus latibulo iunxi me ceteris nemini biduo suspectus; Mens erat fallere praesidiarios & rursus tentare fugam; sed praueertit me proditor, monito Chiliarcha quam domus partem ego incolem.

Mm z

ille

1602. ille adiuncto nouo milite aduolat, omnia perlustrat; monitus de inexpectato tumultu, cum iam nulla esset euadendi spes, me palam obijcio homini furibundo ut si quid posset innocens fiducia redderem mitiorem: Ille rugatâ fronte & auerso vultu, nè quidem dignatur alloqui, sed mittit examinandum ad iuuenem quendam cui aliquot ingenij videbantur inesse grana, cæterum mera erat verborum sarcina: Orditur compendio totam vitæ suæ narrare periodum; Studuerat Oxonij, peregrè profectus fuerat in partes transmarinas; egerat cum Iesuitis; addixerat se ministerio verbi; habuerat ad populum tres conciones; Patriam videns sub armis gemere, hæc ut respiraret accinxit gladium, vtramque secutus Palladem; hoc multa perpetraverat totus factus ad arma: Tum in laudes Chiliarchæ effulus non vulgarem deprecabatur eius pietatem, addebat munera quæ gessisset in Angliâ & in Hybernia vbi Iudicis expleuerat locum: Nunc vero sibi demandasse has partes ut me & Sacerdotem esse & Iesuitam pronunciaret, adeoque reum mortis. Arbitrabatur fortassis mortis nomine terrorem mihi incutere, At ego me non esse dixi eum qui vel eos titulos, vel mortem propterea mererer. Nugæ, inquit, hoc supponitur. Cui ego, si hoc supponendum, si ita tu vis esse, quid porro expectas.

X X X I I. Die insequenti frequens accurrit omnis conditionis populus spectatum & locum, & me quid monstri essem. Honestioribus modeste petentibus respondeo me esse Catholicum cætera tacens. Sublecuti rudiores ex fæce indignis me modis habuere: Hic capite inclinato rogabat absolui, alter contra Religionem euomebat plaustra mendaciorum: Ego inquit alius, ducam te Londinum ut suspendaris; Ego te strigolo equo imponam ligatis sub ventrem pedibus ut discasequitare: & mille huiusmodi, Miserrimum vero erat videre eorum comburi Sanctorum imagines, & quidquid sacri reperire potuerant. Inter alia producit Christum crucifixi statuam, formâ sat iustâ eleganter sculptam, quam mihi ego curaueram ante quadraginta annos, & tanti temporis vlu quasi consecratam habebam in pretio: Hanc in media aula expositam mille ludibrijs & sannis cumulabant: tenuitque insolentia totos decem dies; si quid de nouo inter perlerandum occurrisset, nouus inde triumphus agitur, & festiuus in aula ignis, inijciuntur Missalia, corpus iuris Canonici, alijque libri multi & magni pretij, non sine plaulu malignantiû: cum interim nemo mihi notorum auderet se ostendere, ne eodem mecum periculo inuolueretur. Cum verò satis superque hic tumultuatum esset, ducor ad vicinum oppidam non sine solemnitate; Præibat qui statuam, quam dixi, Christi Domini, progredienti præferret, sequebar vectus iumento lat pigro, at calcibus, cum calcaria deessent, tam gnauius tandebar animalis vtrumque latus, ut facile animaduerneretur, non tantum gratum, sed gloriosum mihi esse quam proximè ducem meum & Magistrum in Cruce representatum sequi. Stipabant decem milites armati; in ingressu oppidi clamatis qui Crucifixum præferrebat, Ecce, hic Papistarum Deus est. Frequens erat in foro populus incolarum & eorum qui ad mercatum eo die conuenerant: Hæserunt ad
spectacu-